
The Antiphysical Review

Founded and Edited by M. Apostol

195 (2013)

ISSN 1453-4436

20 de ani de moarte

M. Apostol

Department of Theoretical Physics, Institute of Atomic Physics,
Magurele-Bucharest MG-6, POBox MG-35, Romania
email: apoma@theory.nipne.ro

Regretatul A. Corciovei, profesor de Fizica Teoretica la Magurele-Bucuresti, ne-a parasit in 1992. A fost o personalitate marcanta a Fizicii de la Magurele. Si altii au fost marcanti la Magurele. Dar ei au construit in materie, iar materia e perisabila, putin a ramas in urma lor, si mai putin va ramine.¹ Corciovei a construit in spirit, iar acesta e vesnic. Astazi, dupa 20 de ani de la disparitie, el este viu in noi.

A facut cercetare stiintifica intre 1950 si 1970. A fost primul si printre putinii fizicieni romani creatori de Fizica in Romania. Putini citi erau pina la el, si multi citi au aparut dupa el, au invatat Fizica, fiecare cit a putut. Corciovei a fost creativ, a adus idei noi, originale, fructuoase, relevante in Fizica Teoretica. Era de o originalitate stiintifica iesita din comun. Asta, afara de talentul lui innascut, datorita cunoasterii profunde a principiilor fundamentale ale Fizicii. Nu stia multe, dar stia mult in Fizica Teoretica. Va ramine in istoria Fizicii pentru teoria lui originala referitoare la magnetismul cuantic al straturilor subtiri.² Nimeni, care va fi interesat de aceasta minunata fenomenologie stiintifica, nu va putea ocoli publicatiile lui Corciovei, cimpul de anizotropie, ecuatiile de miscare cuantice ale magnetizarii, functiile Green duble de energie si timp, faimoasa conditie a lantului dublu-ciclic, toate aflate in aceste publicatii. Mici si de Fizica mica poate (de schmutzige Physik, cum ar fi spus Pauli despre Fizica Solidului), ele au sunetul perfect al Fizicii Teoretice veritabile. In fond, Koh-i-Noor-ul e pentru mitocani. Stralucirea sta in diamantele mici, singurele ce lasa loc negurii. Daca nu ne-ar arata ignoranta si limitele, misterul surprinzator al acestei lumi, Fizica Teoretica ar fi si inutila, si periculoasa. In anii '60 aparuse deja magnetofonul, si lumea era curioasa si interesata de benzile magnetice. Romania nu avea acces la Fizica Energiilor Inalte, la Fizica Nucleara, asa ca tinarul Corciovei a hotarit, cu inteligenta practica ce-i era proprie, sa se ocupe de lucruri aflate la indemina.³ Stia clar, enunta adesea acest principiu, ca nu marele face omul mare, ci omul mare face marele.⁴ L-am admirat mult pentru aceasta orientare. In plus,

¹Oamenii marcanti de astazi in Fizica de la Magurele construiesc in beton, faianta, gresie, ghips si alte nisipuri. (Notele de subsol sint dezvoltate in partea a doua a acestui text).

²Publicatia A. Corciovei, G. Costache and D. Vamanu, "Ferromagnetic thin films", in Solid State Physics, eds. H. Ehrenreich, F. Seitz and D. Turnbull, **27** 237-350 (1972) va fi un reper permanent in istoria fizicii teoretice romanesti (se pare ca ultimul capitol din aceasta sinteza a fost scris de G. Adam). Prima publicatie romaneasca in Phys. Rev. pare sa fi fost A. Corciovei, "Spin-Wave theory of thin ferromagnetic films", Phys. Rev. **130** 2223-2229 (1963).

³Romania este o "mare putere" in costisitoarele Nucleara, Spatiale, Astrofizica, Cosmologie si acum mai nou in Laseri. Ar fi putut sa fie o mare putere in ieftinele Solid, Materiale, Electronica, Teoretica, dar nu i-a placut: decit destept si fericit, mai bine prost si fudul. Asta a fost si este "filosofia" politicianilor de Fizica, de Stiinta, in Romania.

⁴A se compara cu nebunii periculosi de astazi si din toate timpurile, care cred ca daca locuiesc in cladirea Sectiei de Fizica Teoretica sint automat teoreticieni. Care cred ca Fizica Teoretica se ia ca riia, e suficient sa te freci de scaunul pe care a stat Einstein.

deslusise ierarhizarea in stiinta Fizicii, si a vazut ca Statistica este regina. Toata viata l-a obsedat ireversibilitatea in raport cu miscare mecanica.

Prin anii 70 Corciovei a lasat cercetarile proprii de Fizica si a hotarit sa se ocupe de organizarea cercetarii de Fizica Teoretica la Magurele. Simtea, probabil, ca este singur, la nivelul lui, in Fizica romaneasca; simtea, probabil, ca daca ar fi continuat s-ar fi marginalizat, ar fi devenit nefolositor. Avea vocatia constructiei pentru oameni. Era generos, dorea sa stie si altii, sa cunoasca, sa faca si ei minuni de tipul celor pe care el le vazuse, le facuse, le practicase in Fizica Teoretica. Acesta a fost al doilea mare principiu al lui, aceasta enorma generozitate profesionala. Desigur, ea era dublata de un bun si mare amor propriu, cum e normal. Obiectivitatea nu este decit subiectivitatea oamenilor mari. Insufletit de aceasta ambitie nobila, a inceput sa-si puna in practica noua hotarire. A reusit cu greu sa fie acceptat sa faca lectii (admirabile, de altfel) de Fizica Solidului la Facultatea de Fizica a Universitatii Bucuresti. A insistat, si a reusit cu greu, sa fie acceptat in Academia Romana ca membru corespondent. De ce cu greu? Simplu, pentru ca era valoros si stirnea invidie, pentru ca dorea sa construiasca pentru binele altora si, ca urmare, stirnea ura. A reusit cu greu sa obtina titlul de Doctor Docent.⁵ Nu era vanitos, desi juca mult teatru in aceasta privinta. Toate astea, imi spunea, ii serveau, in conceptia lui, la consolidarea unui grup de elita in Fizica Teoretica din Romania. De altfel, titlul lui de glorie, de care era foarte mandru, si pe buna dreptate, era acela de Sef al Sectiei de Fizica Teoretica a Institutului de Fizica Atomica de la Magurele-Bucuresti.⁶ A detinut aceasta pozitie proeminenta de prin 1969 pina in 1990, cind a fost indepartat brutal de revolutionarii violenti. In acest laborator de Fizica Teoretica nu se mai simtea singur. Intre 1965 si 1975 a adunat la Magurele vreo 15-20 de cercetatori, toti, fara exceptie, cu studii formale, autentificate, legitime, de Fizica Teoretica.⁷ Acest grup a fost o elita stiintifica, intelectuala. Eu personal am invatat enorm de la ei, de cind au inceput, de prin 1970, sa ma accepte printre ei. Stiau, si le facea placere sa-i invete si pe alti. Erau o adevarata Scoala de Fizica Teoretica a Romaniei, infiintata si condusa, prin recunoasterea unanima, de Corciovei.⁸ Autoritatea stiintifica a lui Corciovei era indiscutabila: toti il acceptam si-l recunosteam de maestru in Fizica Teoretica.⁹ Colabora cu toti, se interesa de progresele profesionale ale tuturor, mai mult, isi asuma responsabilitatea ca fiecare tinar cercetator sa progreseze in cariera, in acord cu propriile resurse, sa nu ramina un intretinut stiintific al altora, sa-si construiasca propriul respect de sine. Aceasta a fost o enorma realizare a lui Corciovei, de o inalta noblete, pe care nu o au in Fizica decit cei care sint cu adevarat fizicieni mari. Corciovei impusese ca membrii Sectiei sa se straduiasca sa obtina rezultate stiintifice, adica lucruri noi si corecte in Fizica. Daca erau si relevante, cu atit mai bine. Daca nu reuseau, nu era nici o problema. Dar, sigur, nu erau promovati, nici premiati. Corciovei accepta rebuturile in Fizica Teoretica, daca era vorba de oameni. Nu accepta insa sub nici o forma rebuturile stiintifice. Membrii Sectiei aveau libertate absoluta in cercetarile lor. Dar Corciovei le tot amintea ca aceasta libertate implica responsabilitate, are urmari. Fiecare rezultat stiintific era prezentat in Seminarul Sectiei, condus de Corciovei.¹⁰ Nu se continua prezentarea daca autorul nu era capabil sa raspunda la toate intrebarile ridicate in Seminar.¹¹ Un seminar la Sectia de Fizica Teoretica in acele vremuri echivala cu un examen serios. Seminarul nu era obligatoriu, dar noi toti

⁵Titlu desfiintat la scurt timp in epoca pentru ca era rivnit de toti mediocrii si sfertodocitii.

⁶A se compara cu sefi de ieri si de astazi ai acestei Sectii.

⁷A se compara cu impostorii de astazi.

⁸Cel care a infiintat scoala de Fizica Teoretica romaneasca a fost A. Corciovei. Aceasta scoala a fost distrusa cu ura, cu agresivitate de multi; acum au ramas foarte putini si in curind nu va mai exista nici un membru al acestei scoli. Rostul unei colectivitati de elita este, in fond, sa sature foamea hienelor nesatule.

⁹A se compara cu sefi politici, si de atunci, si de astazi. Nu-i recunoaste nimeni, nici macar ei insisi, ei sint chipurile numai "buni manageri", noi nu avem nevoie de profesionisti ca sefi, ci de "buni manageri". Dupa 1990 Fizica Teoretica de la Magurele a avut numai "buni manageri" care au ocupat ilegal pozitia de sef.

¹⁰A se compara cu cine conduce astazi Seminarile de Fizica Teoretica la Magurele.

¹¹A se compara cu aplauzele din seminarile noastre de astazi, cu atmosfera festiva, cu sticlele (de cafea) pe masa.

simteam nevoia sa ne supunem acestor examene. Seminarul nu dadea aprobare pentru publicarea rezultatelor, publicarea era responsabilitatea exclusiva a autorului. Doctoratele la Corciovei se treceau in 15 ani (atunci cind se treceau, pentru ca multi, dupa ani indelungati de studiu, cu bune rezultate, hotarau sa nu le mai treaca niciodata).¹² Aceasta rigurozitate stiintifica si aceasta seriozitate profesionala au creat competente si au cernut valori. Le datoram lui Corciovei.

Dupa aceasta reusita aproape neverosimila, constructia de la zero a unei Fizici Teoretice de calitate in Romania, nori negri au inceput sa se adune asupra lui Corciovei si a noastra. Fizica Teoretica de la Magurele a inceput sa stirneasca invidie, ura, pofta uricioase si scirboase. Situatia se complicase cu venirea in Sectie a fiului marelui conducator politic de atunci al Romaniei. Dupa acest eveniment, "specialistii in politica" au interzis sa mai vina si altii in aceasta Sectie, tocmai pentru a ne pune intr-o lumina proasta, de club exclusivist, cu ifose, de neacceptat intr-o societate eminentamente muncitoreasca, tovaraseasca si democratica. In curind au desfiintat si Sectia de specializare in Fizica Teoretica de la Facultate, pentru a stirpi si urma si saminta de teoretician in Romania. Facusem deja un compromis, chipurile, eram impinsi sa facem si altul, si altele. Crestea presiunea sa intre in Sectie oameni care nu aveau o pregatire de Fizica Teoretica. Al treilea mare principiu al lui Corciovei fusese pina atunci ca in Sectia de Fizica Teoretica de la Magurele sa nu intre decit primul clasat pe facultate cu specializare in Fizica Teoretica. Fusese. A durat pina prin 1972. Corciovei a fost nevoit sa abandoneze acest principiu, cu greu, reluctant, cu suferinta. Suferea aproape fizic, devenea nervos, irascibil, atunci cind neispraviti cu putere politica il obligau sa le accepte in Sectie fiul, nepotul, cumatru, spionul, agentul, tzutzerul sau tzucalarul. Corciovei incepea sa fie infrint. A inceput sa faca compromisuri, parea un comandant disperat sa-si salveze corabia. Impostori si veleitari, cu recomandari politice serioase, beneficiind de ura si invidia pe care administratorii de cercetare stiintifica de atunci le aveau la adresa noastra,¹³ faceau presiuni imense sa-i acceptam. Noi nu puneam in principiu nici o piedica, dar era imposibil de trait cu ei. Dvoastra ati accepta gindacii de bucatarie pe masa Dvoastra? Eu nu! Le-as face un cotlon si i-as pune acolo, unde le e locul. Dar ei, nu si nu! Ori Fizica Teoretica, ori va desfiintam prin impuscarea pe toti! Erau niste zapaciti cu ifose, crescuti in puf de tata si de mama de la partid, flecari incurabili de vocatie superficiali, care nu voiau sa stie ca Fizica Teoretica se face cu munca imensa, munca inutila daca lipseste talentul. Tot ce voiau era sa-si satisfaca vanitatea de copii rasfatati. Unde, chipurile, isi pusese boierul cizmele, urma ca toti grajdarii sa-si puna acum opinicile. Prin anii 80 Sectia incepuse sa se degradeze, se instaura incet, incet descurajarea, dezgustul, amaraciunea, tristetea. La unii, ca mine, indignarea, revolta si minia. Corciovei facea greseli peste greseli, disperat sa mentina cursul. Incepuse deja atunci sa umble prin lume nebunia de a avea multe publicatii, asa-zise stiintifice.¹⁴ Toti sefii politici din cercetarea stiintifica se puneau co-autori pe publicatiile subalternilor lor. Al patrulea mare principiu al lui Corciovei fusese sa iti faci singur publicatia, sa o prezinti in seminar, sa nu faci publicatii seriale, fiecare co-autor sa aiba partea lui distincta de contributie.¹⁵ In acea perioada, incepuse sa abandoneze si acest principiu. Se punea uneori in situatii jenante, insistind. Desi, insista numai la cei amatori de un astfel de compromis. La mine, de exemplu, n-a insistat niciodata. Spunea ca toti sefii de

¹²A se compara cu doctoratele de Fizica Teoretica de astazi. Problema pentru cititor: este echivalent un doctorat de astazi cu un doctorat de atunci?

¹³Cum si acum cei de astazi le au din plin la adresa celor putini citi am mai ramas, care, cosmarul lor, mai sintem inca vii si facem seminarii la Magurele.

¹⁴Specialistii le numesc pseudo-stiintifice. Publicul larg, neavind multa posesie de termeni stiintifici, le numeste maculatura infecta. Landau le numea Fizica Patologica, si-si dadea cu spirt pe miini cind se-ntimpla sa le atinga. De altel, si Corciovei isi dadea cu spirt pe miini dupa ce stringea mina vreunui politician de asta paranoic de Fizica, sau a vreunui fizician infestat.

¹⁵A se compara cu autorii stiintifici romani de astazi care vin cu publicatii seriale gata facute de la prietenii nemti si alti teutoni americani. Ei le fac, ei si le publica: precum onestul, sincerul si delicatul act intim de igiena personala pe care il facem toti cu noi insine in fiecare zi la toaleta.

cercetare fac asta, si-i era teama ca daca el nu face, partidul o sa-l dea jos, si tot ce a construit va pieri. Impostorii si veleitarii ce ne inconjurau complicau situatia, oferindu-se singuri la aceasta prostitutie intelectuala.

Lovitura majora a venit in 1977. Dusmanii isi pusesera in cap sa distruga Fizica Teoretica in Romania si, in general, tot ce parea ca are valoare in cercetarea stiintifica. Ca urmare au ticit un plan bine sprijinit politic si au trecut la actiune. Am scapat, prin tertipuri politice, dar am scapat in genunchi, cu gura rupta si ochii umflati. Nu ne-au desfiintat, dar ne-au obligat sa acceptam in Sectie vreo 20 de impostori si veleitari, care nu aveau nici studii, nici pregatire de Fizica Teoretica. Aveau numai vanitatea de a fi membri ai acestei Sectii. Pina atunci fuseseram vreo 25. De acum eram aproape 50, cu alti citiva ametiti tulburi ce se alipisera si ei. Noii veniti au pus imediat mina pe putere: au devenit secretari de partid, membri in comitete, sefi de seminar, etc, etc. Faceau legea in Sectie. Masa neutronului se stabilea prin vot democratic si universal. Aceasta pesta este cea care a facut revolutia din 90. In forme inca si mai virulente toate aceste practici dezgustatoare continua si sint promovate de conducere si astazi, dupa '90. Corciovei, cu principiile lui, a fost definitiv infrint. Imi spuneti mie de glont, de streang, de otrava, de ciurma? Va spun eu de umilinta, batjocura, ura!

Corciovei, semenul nostru, a fost ucis de noi, oamenii, tovarasii lui, in 1992. Stia multe, vedea prin lucruri, intelegea ca nu vom mai avea nici un viitor aici, si a hotarit sa se lase omorit. Noi, fizicienii, tovarasii lui, am fost gata. Asa rasplatim noi pe oricine se ridica dintre noi si isi pune munca, seriozitatea, talentul, viziunea, inspiratia in slujba noastra, in loc sa le tina pentru el. Facerea de bine nu e bine vazuta la romani.

Astazi, in dezastrul general, cind Fizica Romaneasca nu mai exista, cind criminalii au invins cu bucurie, cu sanatate, cu voie buna, umbla vorba fariseica si ipocrita ca oameni mari precum regretatul profesor Corciovei nu ar mai fi existind. Mai bine, i-am fi ucis si pe aia. Asa, ne mai salvam sufletele un pic.

Note de subsol

Constructie. Omul, cu cit e mai jos pe scara animalului, cu atit are mai mult damblaua constructiei. In piatra, in lemn, in fier; altii, mai sofisticati, in ginduri trunchiate, conditionate, pe care ei le numesc teoreme sau poezie. Au meteahna sa lase o iluzie durabila in urma lor, sa se transfigureze in arte, sa se obiectiveze in meserii; sa se alieneze in materie, sa se reifice in inert si neinsufletit. Melcul pune calcar peste calcar in cochilia lui cu indrjita rabdare; sobolanul numit castor mosmondeste nesfirsite imparatii de mil si naroi; maimutele, mai intelepte chiar decit oamenii, dau numai exemple. Laboratoarele de fizica si chimie, de biologie, de sticla, beton si otel sint un fapt si o realitate; dar ele sint facute de personalitati marcante de tip melc, ctitori din neamul castorilor care nu pot sa se abtina, de oameni inferiori, cazuti in nefericire, care au un impuls ireprimabil de a pune mina, de a-si pune amprenta, de a-si lasa urma, de a-si marca teritoriul. In marinimia ei, istoria ii recompenseaza cu vesnica ei recunostinta, nemuritoare amintire, memorie eterna. Ii fixeaza ca pe niste gize mici pe "frontiscipiul vesniciei". Si cu asta, s-a terminat: sint morti definitiv.

Asa si Romania, ca si omenirea, s-a pricopsit in cercetarea stiintifica de fizica cu astfel de personalitati istorice, de pe urma carora a ramas si va ramine numai caramida si chirpicul. Fizicienii mari, mari de tot ("ma, tata, ma!"), cu opera intepenita in ciment. Urmind luminosul exemplu si imitind, pardon, ca maimuta sfinta traditie, care cum se scoala se face director, ministru, academician sau sef de proiect si da cu beton, improasca cu var, ambaleaza borschmasina si mai toarna o cashcarabeta. Asa, sa fie; pentru eternitate. In curtea mea sint mai multe cociobe noi decit carti in biblioteca. Sub fereastra mea e o revolutie continua din 1990; nu, nu se taie capete, nici nu se impusca dictatori, nu bat minerii; se da numai cu praf, se face un zgomot infernal, de ciocane, de

percutere, de fierastraie, de tingiri si potcoave, precum "satra tiganeasca pe ulita armeneasca". Haite de ciini vagabonzi uimiti si sperciati stapinesc aceste santiere unde se construiesc cercetarea stiintifica. Si totul pentru gloria eterna a directorasilor de fizica!

Capra, riia si Fizica romaneasca. Un mediocru termina scoala, facultatea cu nota cinci (5; pentru cei care, desi absolventi, inca totusi nu stiu, nota maxima e zece - 10); altul, mai destept, termina intr-adevar cu 10 (zece): da, da' e zece rosu, bolsevic, adica luat pe baza de pcreu (sau uteceu); altul e luat pe baza de gura mare de hau-hau in comunitatea noastra; altu', mai ales in ziua de astazi, e luat pe baza de luat ochii la profesori orbi, etc, etc. Toti astia sint caprele riioase care tin coada sus. Behaie fix la Germania, Hamerica si alte Frentii. Aici, in Romania, unde au lua riia si-au imputit locul, le pute. Vor in Vest, pentru ca Vestul trateaza riia cu parfum. Cum e normal, majoritatea acestor analfabeti ajung directori, ministri si profesori universitari: profeseaza minciuna, inselatoria, jaful si hotia. Sint profesori de dezastru. Nimic nu se propaga mai usor in societatea democratica decit nemernicia; incercati sa propagati cultura si civilizatia in societatea democratica, artele si stiinta: e imposibil, "esti nebun si esti ridicul".

Romania este o tara invinsa intr-un razboi silentios. Uniunea invingatoare ne cere si ne indeamna sa ne incadram, sa ne unim cu ea, sa ne luam locul ce ni se cuvine in concertul european, unde fiecare tara, popor, populatie, animal si minoritar are o functionalitate, unde exista o ierarhie, unde tot omul e potrivit la locul potrivit. Stiti ce loc ne rezerva uniunea? Cel pe care exact il vedeti acum daca deschideti ochii: o tara saracita, o populatie decimata, pe cale de disparitie, resursele luate in schimbul unui castron de zoaie ("e-uri europene"); cum credeti ca o sa-si recupereze banii cu care ne indatoreaza acum? Pastrind si cultivind populatie in Romania, crescind natalitate? Dimpotriva, pustiind locul, sa nu aiba cine sa se impotriveasca atunci cind vor anexa Romania sub forma celor trei provincii regionalizate; sa nu credeti ca uniunea o sa ceara Romaniei, o s-o-ndemne, o s-o-nvete, s-o ajute, etc sa construiasca scoli, spitale sau fabrici de high-tech; din contra, uniunea va construi astfel de fabrici pentru ea in Romania, va face chiar spitale in Romania pentru nesimtitii ei cu bani, nu mai spun de casinouri, spa-uri si alte turisme de placeri interzise de biserica, sotii si sotiile lor. Departe de casa, de familie si copii, netrebnicii europei isi vor etala metehnele scirboase pe teritoriul romaniei si vor otravi locul.¹⁶ Expansiunea imperialista a lacomiei si lipsei de judecata europene distruge pe cei slabi; daca europa nu-i maninca pe tigani, tigani vor minca europa; jungla nu iarta. Lui Hitler si nemtilor le-a fost toata istoria frica de slavii salbatici de la rasarit; cu frica lui Dumnezeu, a lui Kant, Goethe si Hegel si in buna traditie de ideologie clasica germana s-au dus peste ei, nu sa-i extermine, cum ar fi cerut legile junglei, ci sa-i civilizeze ca sa se asigure de vecini buni; rezultatul a fost ca i-au belit aia pe ei.

Veti spune ca din ce indrug eu aici rezulta ca nu exista solutie. Ori ataci, iti sacrifici tineretul in razboi, ii omori pe cei slabi si traiesti bine, ori, mai slab fiind, te resemnezi sa fii invins. Nici pe departe. Asta este ceea ce se vede astazi de la o societate, si de-o parte si de alta, perversa, primitiva, care n-a iesit inca (sau a intrat iarasi) in epoca predatorie. Europa e lacoma si smintita si da s-apuce ca nu-i mai ajunge; Romania e lasa, flasca, corupta si-si da repede nadragii jos (o alta varianta mioritica: isi pune repede fusta-n cap). Ca fizicieni ar trebui sa stim ca pe lume exista si masura, si demnitate, si sacrificiu, si retinere, si credinta; si judecata, si intelepciune.

Liderii nostri de cercetare stiintifica si administratorii nostri de stiinta sint toti cu fuste mobile, volante si nadragi instabili, zburatori. Cum vad un strain, se dau toti cu roatele-n sus. Societatile animalice de maimute ne pot da veritabile lectii de supunere apolonica si afrodistica, atunci cind iti place dulce de cineva. Asa fac si cercetatorii romani de stiinta, in frunte cu liderii lor. Pentru ca e deznadejde in tara, pentru ca am desfiintat invatamint, educatie, cercetare; industrie,

¹⁶Acum o mie de ani europa vestica era salasul unor populatii primitive, oameni ai pesterilor care viermuiau in intuneric, smircuri si grote. La acea vreme Romania avea dumnezeu, biserica, legi, avea bizantul si roma la un loc.

manufactura, comert si agricultura; si nu in ultimul rind pentru ca romanii nostri sint neam de slugi dezrobite prea devreme de pe mosiile boieresti. Kogalniceanu sa poarte pacatul.

De ce, mi se reproseaza, improsc eu cu noroi? Ca e urit si nu e frumos. Si-o sa-mi taie popa limba, ca acum e plin de popi. Mai intii, ca nu e noroi; si mai intii, ca gresiti; poate vreti marmelada? E mizeria in care ne complacem. Apoi ca nu improsc, ni-o luam singuri si ne minjim cu ea. Neam de vite. Iata, mi se spune, sint lucruri frumoase in fizica romaneasca. De pilda, intr-o locatie turistica (fizicienii sint innebuniti de turism; de ce nu o locatie de minastire de maici?) se organizeaza si anul acesta un simpozion international: citiva ametiti internationali, fara nici o cautare prin locurile lor de bastina, vin sa lumineze citiva adormiti de pe meleagurile mioritice. Noi sintem prostii, aia desteptii. Noi ne aplecam (la stiinta inalta, desigur), aia se cocoata. Asta se numeste reusita la romani. Subiectul? Unul foarte fierbinte in cercetarea mondiala (ati observat ca nu putem fara mondial, fara fierbinte?), numit, sa zicem, shotronica. A, nu stiti ce e shotronica? Shotronica este shotru care shotruieste otronica. N-ati inteles? Ei, asta e fizica, chipurile, de astazi.

Alt succes. Tineri romani talentati, promitatori rau de tot, de perspectiva, atit baietei cit si fetite (ca altadata la imperiul otoman) pleaca, sint izgoniti de acasa in lumea larga sa cucereasca fizica mondiala; sa duca faima romaniei (ati bagat de seama ca tot prostu' vrea faima? nu vrea sanatate, liniste, intelegere, intelepciune, o bucata de piine; zice ca de-astea are, astea se fura usor, zice; vrea faima, asta-i lipseste; "hai la furat de faima" e lozinca cercetatorului stiintific roman; poate ii pacalim si de data asta). Marea majoritate a acestor tineri sint timpiti si timpizati, si dupa vreo zece-cincisprezece-douazeci de ani de esecuri prin strainatate, se intorc in romania ca ratati internationali, sa ne aduca faima (dupa ce ne-au dus-o, acum ne-o aduc; faima asta e ca vaca, ba o duci la pasune, ba o aduci acasa de la pasune). "Fericesc narodul cu chipul lor istet de oaia creata". Cum vin, cum, hop, directorii ii cocoata direct cercetatori stiintifici gradul ultim. O sa-mi spuneti ca au publicatii stiintifice. O sa va-ntreb daca le-ati citit. O sa-mi spuneti ca nu va pricepeti, dar aveti incredere in revistele care le-au publicat. O sa va spun ca, daca nu va pricepeti, e cazul sa taceti si sa ascultati pe unu' ca mine care ma pricep; sau pe altii care se pricep. Iar cu increderea mai usor, ca revista e tocmai aia care publica publicatii, daca nu stiti, si nu prea e cazul ca oaia sa creada lupului. Revistele sint interesate sa publice, mai ales publicatii proaste, pentru ca publicatiile proaste sint numeroase si stirnesc la rindul lor alte numeroase publicatii proaste, si revista merge. Lasind ca prostii sint infiniti (stulturom infinitus est numerus), asa ca revista se vinde. Asa ca mai usor cu increderea, mai exersati la logica. O sa-mi spuneti, sint sigur, ca am dreptate si v-am convins, dar totusi exista o masura obiectiva a valorii unei publicatii, indicele de impact, de infaret, de absolut, indicele propriu, indicele h, etc, etc; cit sint de obiective aceste indicii si acesti indici vedeti imediat numai din cit de multe sint. Cite obiective are obiectivul? Sau o fi inter-subiectivitatea noastra universala? Vai de judecata noastra. Astfel de indici sint facuti special pentru impostori si impotenti. Acesti indici sint de un arbitrar penibil si ridicol.¹⁷ Si totusi, autoritatile romane, in totala sfidare fata de toata lumea, i-au adoptat ca masura absoluta de evaluare si promovare profesionala in cercetarea stiintifica, in special de fizica.¹⁸ De ce? Simplu,

¹⁷De un hilar gargantuesc sint principiul si metoda factorului propriu ("eigenfactor"), nascocit de o organizatie de amariti care impusca si ei un leu. Conform cu declaratiile autorilor, factorul propriu al unui jurnal este timpul consumat de un cititor cu acel jurnal, in medie si procentual comparativ. Care va sa zica, daca eu imprumut jurnalul de la biblioteca si-l uit in tramvai, se cheama ca jurnalul e bun, are factor propriu mare; sau daca uit calculatorul deschis pe acel jurnal pentru ca am fost la o nunta si-am fost beat o saptamina, se cheama ca jurnalul e bun; sau daca ma doare capu' de timpit ce sint si nu ma duce sa pricep ce scrie autorul in acel jurnal, si stau pe el cum stau pe weceu de-o saptamina si ma uit ca vitelu' la poarta noua; ei bine, daca sint prost, se cheama ca jurnalul e bun, nu c-as fi eu timpit. Sigur, e de ris, dar in acest fel isi bat joc de cercetarea romaneasca directorii, ministri si administratorii ei, pardon, chiar Revista de Scientometrie si Politica a Stiintei - seria noua.

¹⁸Vreo 500 de cercetatori notabili s-au ridicat recent in Declaratia de la San Francisco impotriva acestor indici. Un premiu Nobel absolut notabil (cel care a facut circuitele integrate) s-a ridicat recent, iarasi, impotriva acestor

pentru ca aceste autoritati sint cozile de topor ale celor care vor sa distruga cercetarea stiintifica in Romania. Cine sint acestia? Simplu, niste anonimi lacomi. Sa dau un exemplu.

Un ingineras european cam fura de la un inginer de radare o idee pe care o aplica cu succes la pusca: pusca trage acum cu doua sute de mii de km pe secunda. Timpul trece si omului i se urca la cap. Impreuna cu alti zapaciti europeni convinge uniunea invingatoare ca el poate face o pusca care sa traga cu patru sute de mii de km pe secunda. Evita cu abilitate pe toti specialistii, duce de nas pe toti politicienii de fizica din europa (cit de greu o fi fost?), se inhaiteaza cu alti mici escroci avizi de bani nemunciti, gasesc o tara bananiera uitata de lume, numita florinezia, unde sa ascunda pusca rapida, conving guvernul florineziei sa dea banii si s-apuca sa construiasca, chipurile, pusca, intr-o viroaga, intr-o ripa, departe de privirile indiscrete. Asadar, retineti: patru sute de mii de km pe secunda. Ca omul nu e normal puteti vedea si din faptul ca in acelasi timp, convinge alti escroci, din alta tara, numita helonezia, sa construiasca o pusca si mai mare, care trage cu opt sute de mii de km pe secunda. Uneltele escrocului: secretul, tacerea la chestiunile publice, evitarea seminariilor, intilnirile pe ascuns, noaptea sau in weekenduri, ca amorezii romantici, departe de priviri indiscrete. Pe ce se bazeaza escrocul: pe gashca, pe confrerie, pe santaj si, mai ales, pe lacomia confratilor. Daca asta nu e distrugera cercetarii stiintifice, atit in Romania cit si in lume, atunci eu chiar ca nu stiu cum se distruge o cercetare stiintifica.

E-adevarat ca eu mai stiu ca nu exista domeniu ingrat in cercetarea stiintifica, nici epuizat, dezumflat, terminat, inchis; ca din contra, oricind poate un domeniu relativ parasit si imprafosat sa redevina relativ vital, sa renasca, daca in el apare un om, apar doi, citi s-or gasi, cu adevarat buni, cu har si noroc. Omul sfinteste locul si domeniul, nu domeniul il face pe om.¹⁹ Dar unde sint oamenii in domeniul pustii rapide? Cine sint cei care se ocupa cu cea mai rapida pusca din lume? Ca tot ce vad eu sint anonimi. Oricit mi i-ati umfla cu factorii h, eu le citesc opera si capodopera. Concluzia mea: numai prostii (multi nu stiu nici sa scrie macar, sa vorbeasca, "nu cunoaste vorbele la limba"). Vetii spune ca cine sint eu, sa ma credeti Dvoastra, si sa am pareri de-astea, urite. Va spun ca nu vetii spune asta.

Parabola scroafei in copac. Scroafa vrea sa se urce in copac. Scroafa nu are minte. Liderii nostri de cercetare stiintifica, directorii si administratorii ei, nu au minte; ei exceleaza printr-o adinca lipsa de judecata. Ceea ce mie imi intareste convingerea ca ei de mult nu se mai ocupa, daca se vor fi ocupat veodata, cu cercetarea stiintifica de fizica. Pentru ca chestiunile de fizica au rara capacitate de a exersa judecata proprie, adecvarea, consistenta; lipsa de contradictie; constructia logica, incadrarea in sens. Ceea ce face judecata sanatoasa. Ceea ce ne lipseste.

De exemplu: omul e inapoiat profesional, stiintific retardat. N-a apucat sa invete mecanica, electricitate, cuantica, statistica; relativitate, radiatie; fluide, elasticitate; cinetica. N-a trecut examene, bine, rau, nicicum, la aceste materii; n-a avut un indrumator, de exemplu la doctorat, in aceste discipline. E pur si simplu nuclearist, sau materialist, sau condensist; sau stringist, geometrist, particulist sau matematicist; sau pur si simplu e timpit. Are privirea fixa, e galbejit, alearga pe drum de-l latra ciinii si ridica praful; e costeliv, timid agresiv si usor sifilitic mental; nu da buna ziua; bea cafele, fumeaza mariana, maninca shaoarma si scuipa seminte. Este specialist oligofren, expert in shotronica, sau in armonica, sau in bazaconica. A fugit de acasa in strainatate (sau a fos alungat de acasa) la unii mai bozometici ca el, care si-au inmultit astfel grupul de zapaciti; in strainatate daca n-ai grup si esti, cum se intimpla, timpit, esti un nimeni; timpit fiind trebuie sa ai, sa fii intr-un grup, intr-o haita, cird, ceata, satra; atunci pui vorbe cap la cap si publici lucrari stiintifice cu grupul in reviste stiintifice care zic bodaproste ca mai sint autori idioti

scientometrii. De ce scientometristii romani nu informeaza publicul nostru larg despre acesti adversari. Le e frica de adevar?

¹⁹Cercetarea stiintifica se naste, nu se face.

pe lume. Omul face astfel indice h. Vine vremea de-i dau aia cu picioru', ca trebuie sa schimbe carnea, le trebuie singe nou. Venim in romania si gasim poarta deschisa la fizica poetica. Liderii nostri zic bodaproste ca se mai gasesc timpiti manipulabili care sa le fie yesmeni (de altfel e plina lumea), tzutzeri si tzucalari, confectioneaza criterii de promovare profesionala taman pe calapodul idiotului, si, iata, scroafa ajunge in copac. Vedeti ce usor e? Trebuie numai sa fii sincer idiot. Si porc.

Institutede cercetare stiintifica din Romania nu mai sint de mult ale poporului roman, cum erau pina in '90 (cum multe alte lucruri in Romania nu mai apartin poporului roman; nu e asta distrugere de popor si tara?). Poate ca putini stiu, sau vor sa-si aduca aminte, ca, incepind de prin 1995, odata cu desfiintarea lor in masa, cele ramase au fost trecute in proprietatea statului roman. In aceeasi perioada au fost infiintate din nimic asa-zisele institute de cercetare stiintifica ale academiilor din romania, care sint proprietatea acestor academii, precum si institutetele universitatilor, care sint proprietatea universitatilor (motivul infiintarii acestor institute fara nici un fel de trecut a fost asigurarea unor, multor, sinecuri de la stat). Asta inseamna, ceea ce putini cunosc, ca directorii, rectorii, ca reprezentanti ai autoritatii de stat, au puteri patronale in aceste institute, adica fac ce vor. Ei pot angaja cercetatori, pot da afara cercetatori, ei fixeaza lefurile, ei hotarasc ce fac cu fondurile, ei fac criteriile si normele de promovare, ei confectioneaza normele de doctorat, ei numesc asa-zisii sefi de sectii, laboratoare, etc, etc, fara nici o obligativitate de control, de cooperare cu alte organisme, fie si consultative, precum consilii stiintifice, comitete, comisii, etc. Aceasta este democratie. Singura grija a acestor lideri este sa aiba o imagine buna in ochii sefilor lor, ministrii, care-i pun si-i tin in functie, fiindca totusi pozitia e buna, mai ales daca te gindesti la leafa; isi asigura dictatura prin vechili, ciini credinciosi, care si ei primesc o leafa buna. Credeti ca mai e ceva de spus? Eu nu.

Statul roman e tot mai subtire. Repede-repede a scapat si scapa de tot, de pamint de fabrici, de uzine, mijloace de transport; a scapat de muncitori calificati, de ingineri destoinici, de personalitatile, multe-putine cite mai existau in Romania; si isi ia masuri serioase sa nu se mai nasca in Romania oameni instruiti, educati, culti; prin distrugerea invatamintului, educatiei, culturii; prin distrugerea scolilor si a programelor scolare; prin cultivarea surogatelor, a falsurilor, a plagiatelor, prin multiplicarea berariilor si cirnatilor. De ce n-ar scapa statul roman si de institutetele de cercetare, cite au mai ramas? De fapt, a scapat de multe deja, de foarte multe, pe care le-a ras de pe fata pamintului. Am vazut de curind fostele electromagnetica, iprs-baneasa, institutul cantacuzino: pamint pirjolit! Ce mai asteapta statul roman cu restul institutelor de cercetare stiintifica din romania? Ei bine, cu restu' asteapta Vestul! Planul este ca romania sa fie invadata de nemincatii straini, cel mai probabil in forma ei rupta, cu ardealul la unguri si moldova la rusi. Invadatorii nu vor mai face greseala lui Hitler, mai intii populatia romaniei va fi exterminata, sa nu aiba cine sa se impotriveasca. Cele citeva institutii de cercetare stiintifica ramase au rolul sa asigure capetele de pod pentru aceasta debarcare, aceasta invazie, prin relatiile internationale pe care le au si, in special, prin potentialul de falsificare pe care il au (timpitii cred ca in aceste institute se face stiinta; nu se face decit tradare). Romania va construi cea mai rapida pusca din lume. La aceasta pusca vor incasa lefuri imense numai straini, departe de fiscul lor, ca in cayman; romanii isi vor asuma rolul de soferi, chelneri si maseuze in aceasta mare intreprindere stiintifica. Iata viitorul. Intre timp bibliotecile de stiinta din romania nu mai primesc reviste, carti; cercetatorii romani (care lucreaza inca) nu-si pot cumpara un calculator; cercetarea stiintifica este transformata in business prin diversiunea proiectelor; iar prioritatea declarata este a colaborarilor internationale.

Nu pot, nu stiu sa fac o incheiere. Nu voi incheia niciodata, nu voi sfirsi nicicind. Sint attila, God's scourge!
